

Bugün Mahir Çayan'ın doğum günü

MAHİR ÇAYAN'IN BİYOGRAFİSİ

Partimiz ([THKP-C](#)) Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi Önderi
Adı, Soyadı : Mahir Çayan
Baba Adı : Abdülaziz Çayan
Ana Adı : Naciye Çayan
Doğduğu Yer Ve Yıl : Samsun / 1946
Nüfusa Kayıtlı Olduğu Yer : Üsküdar / İST
Haydarpaşa Lisesi: 1962-1963
Şehit Düştüğü Yer ve Tarih: 30 Mart 1972 / Kızıldere

• KIZILDERE'DE ON'LAR

Kızıldere'de **"Biz buraya dönmeye değil ölmeye geldik"** Önderimiz; Mahir Çayan'ın son sözleriydi. Tarih 30 Mart 1972 yılını gösterdiğinde Kızıldere'de bir savaşın manifestosu böyle yazılıyordu. Emperyalizminin boyunduruğu altında bir ülkede kölece yaşamaktansa silah elde çatışarak dövüşmenin tek kurtuluş yolu olduğunu haykırarak 9 yoldaşıyla ölümsüzleştiler.

15 Mart 1946 Samsun doğumlu olan Mahir Çayan, ortaokul ve lise dönemlerini Haydarpaşa Lisesi'nde, İstanbul'da geçirdi. 1963'te İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne kaydoldu. Ertesi yıl Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde öğrenimine devam etti. Bu dönemde TİP ve FKF'ye (Fikir Kulüpleri Federasyonu) bağlı olan SBF (Siyasal Bilgiler Fakültesi) Fikir Kulübü'ne girdi. 1965'te bu klübün başkanlığını da üstlendi.

1967'de kısa süreliğine Fransa'ya gitti. Buradaki sosyalist hareketlerin genel seyri ve içinde buldukları tartışmaları izledi. 1968'deki 6. Filo eylemlerine İzmir'de katıldı ve gözaltına alındı. Bu dönemde Türkiye İşçi Partisi (TİP) içinde başlayan Mihri Belli'nin savunduğu Milli Demokratik Devrim tartışmaları içinde TİP adına Karadeniz Ereğli'de çalışmalar yürüttü.

Bu geziden sonra ideolojik olarak Milli Demokratik Devrim saflarında yer aldı. TİP ile olan temel ayrılığı devrim sorunu olarak tarifler. Fransa'da bulunduğu süreçte Latin Amerika'daki gerilla örgütlerinin silahlı mücadelelerinden etkilenir. TİP'i bu süreçte revizyonistlikle suçlar, Türkiye'deki devrimin ancak silahlı bir mücadeleyle ve kendi özgül koşullarının tespit edilmesiyle olabileceğini savunur. Bu görüşlerini Türk solu ve Aydınlık sosyalist dergi'de yazar. Bu dönemde yazdığı önemli yazıları "Revizyonizmin Keskin Kokusu 1, Revizyonizmin Keskin Kokusu 2 ve Aren Oportünizminin Niteliği" dir.

1969 yılında Ankara'da yapılan ve Fikir Kulüpleri Federasyonu'nun adını DEV-GENÇ (Devrimci Gençlik Federasyonu) olarak değiştirdiği toplantıda Türkiye devrimci hareketinin seyrini değiştirir. 1971 yılında yapılan TİP kongresine katılmamıştır, fakat TİP ve kendi çalışma çevresinden öğrenci ve işçilerle birlikte bir toplantı örgütler. Mihri Belli ile olan görüş ayrılığını ASD'ye açık mektup yazısıyla üç başlıkla açıklar. (Örgüt anlayışı, Çalışma tarzı ve Devrim anlayışı) Böylece Mihri Belli'nin Milli demokratik devrim tezinden ve Aydınlık sosyalist dergisinden kopar ve halk devrimi için

gerilla savaşının şart olduğunu savunur.

Bu ayrışmanın temel noktası, aslında MDD tezinin, TİP reformizminin başka bir versiyonu olduğu görüşüdür. O dönemde Türkiye'ye özgü yol tezini Kesintisiz Devrim II-III broşürlerinde dile getirir. Türkiye'nin sahip olduğu yapıyı oligarşi diktatörlük olarak tanımlar. Türkiye sömürge tipi faşist bir devlettir ve yeni-sömürgecilik ilişkilerine paralel refah seviyesinin artması ile birlikte oligarşi ile halk arasında bir denge vardır," der ve bu dengeyi suni denge olarak tanımlar. Suni dengeyi bozmanın ancak silahlı propaganda ile olacağını savunur.

Bu süreçte THKP-C'nin kuruluş çalışmalarını sürdürür. Örgütün kurucu isimleri arasında Ulaş Bardakçı ve Hüseyin Cevahir'de yer alır. 1970 aralık ayında işçi sınıfının savaş örgütü resmen kurulur. Örgütün, Stratejik hedefi Anti-Emperyalist Anti-oligarşik halk devrimidir. Devrim stratejisi, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi olarak belirlenir. PASS'nin ilk etabı öncü savaşı temelinde Şehir gerillasıdır. Savaşa kır gerillası ile başlamamalarının nedenini o günün objektif ve subjektif koşulları ile açıklar. Eylemlerin planlanmasında ve gerçekleştirilmesinde Mahir Çayan bizzat bulunur.

Çalışmalarını sürdürmek için Şubat 1971'de İstanbul'a geçen Mahir Çayan burada da silahlı eylemlere devam eder. 17 Mayıs 1971' de İsrail Başkonsolosu Efraim Elrom kaçırlır. bu eylemle, 1970 Aralık ayında kurulan fakat kamuoyuna açıklanmayan THKP, THKC'nin 1 nolu bülteni ile kamuoyuna duyurulur, hemde cezaevlerindeki devrimci tutsakların serbest bırakılması istenir. Fakat bu istekler kabul edilmeyince Efraim Elrom öldürülür.

Eylem sonrası Nihat Erim başkanlığındaki 12 Mart cuntacıları İstanbul'da sıkıyönetim ilan ederler ve balyoz operasyonu adını verdikleri bir operasyon başlatırlar. Mahir Çayan, Hüseyin Cevahir İstanbul Maltepe'de bir evde kuşatılır. Evde

bulunan 14 yaşındaki bir kızı rehin alırlar. Çayan ve Cevahir'i ikna edebilmek için anne ve babaları ile aile büyükleri olay yerine getirilir. 1 Haziran'da düşman tarafından eve yapılan operasyonda çıkan çatışmada Hüseyin Cevahir şehit düşer, Mahir Çayan yaralı olarak yakalanır. Rehine kız zarar görmez.

Mahir Çayan tutuklanarak İstanbul Maltepe Cezaevi'ne konulur. Dava sürerken 29 Kasım 1971'de THKP-C'den Mahir Çayan, Ulaş Bardakçı, Ziya Yılmaz ile THKO'dan Cihan Alptekin ve Ömer Ayna, tünel kazarak ceza evinden firar ederler. Mahir Çayan maltepe cezaevinde iken Partinin kurucuları arasında yer alan M. Ramazan Aktolga ve Yusuf Küpeli THKP-C'yi sağcı ve reformist bir çizgiye çekerek tasfiye etmek isterler fakat, Mahir Çayan genel komiteyi toplayarak bu iki tasfiyeciyi partiden ihraç ederler. Kesintisiz devrim II-III broşürü Maltepe firarından sonra kaleme alınır.

İstanbul'da kalma olanakları daralan Mahir Çayan, Ankara'ya geçer. 19 Şubat'ta Ulaş Bardakçı Arnavutköy'de kaldığı evde kuşatılır ve çatışmada şehit düşer. Mahir Çayan ve arkadaşları bir yandan sürekli yer değiştirerek yakalanmamaya çalışırken, öte yandan idam cezası verilmiş olan Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ı kurtarmak için eylem olanakları araştırırlar. Ankara'daki ilişkilerde yakalanmalar sonucunda giderek daralır. Önce bazı kadrolar Karadeniz'e gönderilir. Koray Doğan'ın polis tarafından şehit edilmesi ve diğer yakalanmalar sonrasında Mahir Çayan, Cihan Alptekin, Ömer Ayna ve Ertuğrul Kürkçü Karadeniz'e geçerler.

- KIZILDERE

Mahir Çayan ve yoldaşları 26 Mart 1972'de Ünye'de NATO'ya ait radar istasyonunda çalışan iki İngiliz ve bir Kanadalı teknisyeni kaçıtır ve karşılığında Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu lideri Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ın serbest bırakılmasını isterler. 28 Mart'ta rehinelere

birlikte Niksar'ın Kızıldere Köyü muhtarının evinde kalan yoldaşlarının yanına giderler.

30 Mart günü muhtarın evinde askerler tarafından ablukaya alınırlar. Askerlerin megafonla yaptığı teslim olun çağrılarına Mahir Çayan "Biz buraya dönmeye değil ölmeye geldik" diyerek basar tetige ve 9 yoldaşı ile birlikte şehit düşerler.

ON' LAR

MAHİR ÇAYAN

ÖMER AYNA

NİHAT YILMAZ

AHMET ATASOY

SABAHATTİN KURT

CİHAN ALPTEKİN

SİNAN KAZIM ÖZÜDOĞRU

SAFFET ALP

HÜDAİ ARIKAN

ERTAN SARUHAN'DI

Onları onlar yapan yaldızlı sözler değildi, gençlik macerası değildi, onların mücadelesi onların yolu kesintisiz devrim yoluydu. Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm şiarıyla çıktılar yola. Bu yolda teslimiyet değil irade, inanç ve cüret vardı.

KIZILDERE SON DEĞİL SAVAŞ SÜRÜYOR!

[Mahir ÇAYAN: Bütün Yazılar](#)

KIZILDERE ŐEHİTLERİ

Önceki 1 6 Sonraki

Kızıldere Őehitleri

